

tiva CENACULUM, però amb la terminació manllevada als seus dos sinònims mossàrabs, cast. CAPACHO (DCEC/DECH) i la forma que en mossàrab prengué el tipus CANASTO, és a dir, *qanâc*, amb el pas de -ST- a *ç* que és normal en aquest llenguatge (BDC xxiv, 71; A. Alonso, *PMLA*, 1947), igual que en galleg (*ganacho* 'mena de cistell'; terminació verbal *-ache* < -ASTI): en efecte *qanâc* es troba en Abencuzman (ed. GaGómez, 90 9 2, cf. III, 395) amb el sentit de 'panera de flors', amb la qual el poeta compara una dona atraient; i en *PAlc canácha*, pl *canachit* traduït «canasta como cuévano» (137b35)

No queda cap obstacle fonètic, sinó dos escrúpols d'aquest ordre, massa petits per fer trontollar una etimologia. En principi, o almenys sol ser així, CE- dóna *çe-* en mossàrab més que *se-*, i en català CE- no accentuat sol donar *ci-* més que *ce-*: *cirera*, *cistell*, *ciment*, *civada* etc., veg. el meu estudi de la qüestió en *LleuresC*, 195-7, i la llarga nota 8 de l'article del *DECH*. Com que una SE- etimològica no presentaria aquests escrúpols, ¿es podria argumentar que potser l'ètimon tindria SE-? El fet és, però, que amb aquesta consonant no es veu cap ètimon possible. I les normes en qüestió estan sotmeses a algunes excepcions, que allí detallo

Per cert crida l'atenció que el nostre *senalla* no aparegui escrit amb *ce-* a l'E. Mj.; i seria bo investigar aquest detall amb més documentació, perquè és sabut que les dues consonants ja estaven confoses fònica-ment en certes parts del domini català des del S. XIII, i en d'altres parts la distinció es mantingué fins al XIV i àdhuc el XV: la investigació hauria de confrontar les dades mss. de *senalla* amb el meu estudi d'*EntreDL* sobre la qüestió (I, 19-29, i mapa II de la p. 109). Certament R. Llull i el *Consolat* són fonts ben antigues, però els seus mss. són més tardans (i en el passatge del *Consolat* s'observen ja testimonis de la confusió, com *pançes* NASSAS).

Altrament també es pot pensar que el fet d'haver-hi aquest tractament excepcional tant en mossàrab com en català no reforça gaire el dubte. Pot haver obrat, almenys en part, una mateixa causa. En tot cas havia d'entrar en joc la dissimilació: en mossàrab -ç en català *l*, sons palatals que tendien a disminuir la palatalitat de la inicial. D'altra banda en mossàrab, actua una contaminació, com observà Griffin (en la tesi sobre *RMa.*), la del mot semític *sann* «canastilla para el pan»: influència que esdevé palpable si observem que no era *qanach* la forma mossàrab real sinó *cannach* amb *-nn-* doble, puix que *PAlc* li dóna el plural *qanach*

Quant al mot francès i català, observem que estava sota la influència del seu primitiu CĒNA i CĒNARE, RE-CENARE, com es veu pel fet que en gran part hi ha *cinall* en els dialectes francesos (ço que preocupa a M-Lübke, *W. u. S.* I, 119, i a Wartburg, *577b*, § 1 i *578a*, § 4 fins a cercar-li estranyes explicacions), i causada per l'evolució de la Ē tònica a *i* darrere *c* (en CĒNA, CĒNAT, com en *cive*, *cil* CILIIUM, *Parisus* etc.), en català, efecte en sentit contrari, car *CĒ* dóna *cé*, que s'estén als derivats *cepat* de *cepa*, *celler* de *cella*, *cer-*

car de *cerca* etc.

Però sobretot hi hagué la influència dels sinònims *sàrria* i *sarró*. Justament en el fet que es trobi sempre *senalla* i no *cenalla* veig el resultat palpable de la influència d'aquells mots, que és també la causa del val *sarnatxo*, on la influència s'estén a la *a* i tot. Inútil dir que també pogué haver-hi influència recíproca del mot català i el mossàrab.

DERIV: *Senallada* [Lab., i ja S. xv, *AlcM*] *Senaller* (supra). *Senalleta* [Lab.]. *Senalló* (Urg., Eiv. etc.) *As-senallat*

Senap, *senapisme*, V. *senabre*

SENAR, mot peculiar del català, que va significar originàriament 'no doblat', 'senzill'; per bé que més tard l'oposició amb 'doble' féu que *senars*, vulgarment *senassos*, s'oposés a 'parells'; origen incert, probablement pre-romà, car no hi ha etimologia romànica possible (a relacionar amb SINGULARIS s'hi oposa absolutament la fonètica, a relacionar amb SENI 'de sis en sis' s'hi oposa el significat); com que hi ha l'arrel SEN- 'senzill' comuna a totes les llengües indoeuropees és versemblant que es tracti d'un mot sorotàptic SEN-ARO- (o SEN-ARI-) 'en nombre simple'. □ I^a doc: 1258.

Ja és freqüent en docs. privats del període arcaic, en comptes, tarifes, comandes mercantils etc., i amb el sentit de 'simple, no doblat, descanviat': «XII masmutinas *senars* boni auri», doc. ross. de 1258 (*InuLC*); semblantment «dedit Bartolomeo de Villa Francha 9 macemutinas *cenars*, que faciunt 270 solidos», del mateix any (Soldevila, *Pere el Gran* III, p. 443); i textos semblants de 1261, 1265, 1276, 1285, 1302 (*InuLC*).

L'oposició amb *doble* està ben subratllada en «si venia un drap *senar*, adobat o a 'dobrar ---, que n'aga 6 drs.; e de 1 drap *doble* ---, aça 12 drs» a. 1318 (*RLR* xxxii, 150); i sis o set més de semblants en el mateix segle, fins a 1401; i amb altres mercaderies: «dos crosols dobles, dos crosols *sanàs*» a. 1399 (*InuLC*, s. v.), «cascavels dobles, cascavels *senars*» a. 1399 (*InuLC*, s. v. *cascavell*), «27 cofes de tria *senar*» i «4 cofes de tria *senar*» oposades a «25 cofes de tria *dobla*» en un doc. de 1363 (*InuLC*, s. v. *tria*), «carmanyola *senar*», en un de 1456 (s. v. *carm-*). N'hi podríem afegir més encara, en docs. publicats: «que tot drap de Montoliu et de Limós, paguen, per quascun drap *senar*, per leuda, 4 drs., et per quascun drap que sia *doble*, paguen per leuda, 8 drs», en una ordinació de 1321 (*RLR* v, 88, n. 2) etc.

Altrament no tenia res d'especialment rossellonès, car es troba en documents semblants, de pertot. «Llibre sobre la carta de navegar --- ab cubertes de pergamins *senars*», en un inv. de c. 1400, de la casa del Rei Martí (Bofarull, *Ant. Marina Cat.*, p. 117); hauria pogut ser escobertada amb pergami en *doble* i no ho era. «Robes de lit *senar* o no *dublada*» i, més enllà, en el mateix inventari: «alguns béns, part son vestit e de sa companya, e ses armes, e roba de lit *senar* e no *doble*» SdUrg., a. 1470 (*BABL* xi, 278, 280). «Tots